

Rudenio Sulaukus Geriausia Dirbti Susivienijimo Vajuje

Jurgis Šugdinis,
SLA 87 Kuopos
OrganizatoriusŠimtaprocentinis
SLA NarysGabus Organizatorius
ir Nuosirdus Veikėjas

Šią savaitę mums yra malonu rašyti apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 87 kuopos organizatorių-pirmininką Jurgį Šugdinį. Jis yra ilgametis Susivienijimo narys. Pirmiausia įrašė į Susivienijimo 311 kuopą, West Frankfort, Ill., kada ten kuopa susiorganizavo 1919 metais, ir nuo to laiko esą Susivienijimo nariu ir nuosirdžiu darbuotoju. Po kiek laiko brolis Jurgis Šugdinis persikėlė gyventi į Omaha, Nebraskos valstiją, tai iš 311 kuopos persikėlė į 87 kuopą ir joje nuosirdžiai darbuojasi. Kuopos nariai matydami brolio Jurgio Šugdinio gabumus ir energiją dirbti, išrinko jį savo kuopos pirmininku, kuris tas pareigas atlieka tinkamai ir nariai jo pirminkavimu patenkinti. Tai yra labai geras ir girtinas S. L. A. 87 kuopos narių elgesys, kad jie supranta veikėjų gabumus ir juos išrenka atitinkamoms pareigoms. Tokie žmonės, kokių yra brolis Jurgis Šugdinis, yra labai brangūs ne tik kuopai, bet ir visai mūsų broliškai-fraternalistai organizacijai.

Šimtaprocentinis SLA Narys

Brolis Jurgis Šugdinis, gyvenamas dar West Frankfort, Ill., kada ten Susivienijimo kuopa susiorganizavo, ne tik pats prisirašė prie Susivienijimo, bet tuo pat sykiu prirašė ir visą savo šeimą, kuri iki šių dienų priklauso, tokiu būdu brolis Jurgis Šugdinis yra šimtaprocentinis narys ir šimtaprocentinės Susivienijimo šeimos galva. Jis, kaip darbo žmogus, gerai supranta apdraudos svarbą ir reikalingumą apsidrausti pačiam ir apdrausti šeimos narius, kad ištikus kokiai nelaimėi nereikėtų vargą kęsti, o jam atsiskyrus su siuo pasauliu, kad likusi šeima turėtų kuo apmokėti palaidojimo lėšas. Tai yra labai geras brolio Jurgio Šugdinio elgesys, kuris budamas sveiku rūpinasi savo ir savo šeimos rytojumi.

Gabus Organizatorius

Kai kurios kuopos labai dažnai nusiskundžia, kad negali gauti organizatorių naujų narių prirašinėjimui, bet 87 kuopoje yra visai kitaip: brolis Jurgis Šugdinis, nors budamas kuopos pirmininku ir jo pareigos yra atsakomosios, liūdnoriai apsiėmė būti ir organizatorium dabartinio Susivienijimo 63 Metų ir Jaunimo vajuje metu, kad padidintų SLA narių šeimos skaičių. Mat jam, kaip šimtaprocentiniam nariui ir nuosirdžiam darbuotojui rūpi, kad organizacija augtų nariais ir turtu. Ir tas darbas jam sekasi geriau negu jis pats manė pradėdamas. Vajus, kaip visiems nariams, žinoma, prasidėjo vasario mėnesio vidury, bet brolis Jurgis Šugdinis per tą trumpą laikotarpį į Susivienijimo 87 kuopą įrašė net penkis naujus narius. Tai yra didelis skaičius tokioje kolonijoje kaip Omaha, Nebraska. Tas parodo, jog brolis Jurgis Šugdinis yra ne tik geras pirmininkas, bet jis yra geras ir organizatorius, moka lietuviams išaiškinti apdraudos naudingumą ir juos įrašo.

Mes linkime broliui Jurgiui Šugdinui geriausios sveikatos ir pasisekimo šio vajuje metu — prirašyti daug narių!

Mylėk Lietuvį Tą Brangią Šalį, Kurioj
Nuo Amžių Tėvai Gyveno

Kiekvieno žmogaus Butina Pareiga

Netik lietuvio, bet ir kiekvienos tautos žmogaus yra būtinausia pareiga netik pavalgyti, atlikti kasdienes darbingumo pareigas, pasilsėti ir vėl iš naujo tą patį pradėti. Bet yra svarbiausia ir būtinausia pareiga kas diena skirti valandą kitą laiko prisidedant veikla savo tautos gerovei. Tą gali padaryti ir padaro tik tas žmogus, kuris myli savo brangią gimtąją šalį, o tas, kuris svetimo liežuviu ar svetimo Judošiaus grašio paviliotas pamiršo savo gimtinę kraštą nuėdamas svetimiems tarnauti, jis lieka tautos išgama. Laikui bėgant, jis lieka nenaudingas ir pats sau.

Gyvename mūsų pasirinktoje antroje Tėvynėje Amerikoje. Vieni jau paveldėjome šios šalies pilietybę ir išauklėjome šeimas. Kiti tik dabar atvyksta ir pradeda įsikurti prisidedami prie šios šalies didelės ir galingos šeimos. Bet šios šalies teikiama žmogui laisvė nei vieną nevaržo ir nedraudžia pamiršti savo gimtinę kraštą ir susilaikyti nuo veiklos jo gerovei. Žymiausi ir įtakingiausi šios šalies vadai yra sakę ir dabar sako, kad į šią šalį atvykusieji yra geriausiaisiais piliečiais ir kuriu būdą gyvenime naudingiausiais tik tie, kurie myli ir gerbia savo gimtinę kraštą. Kurie ištikimi savo gimtam kraštui, tie ištikimi ir šiai šaliai.

Bukime Galingai Susiorganizavę

Pavienis žmogus, kad ir gabiliausį sumanumą ir energiją turintis gali ką nors apčiuopiamai susikurti tik savo asmeniniui gyvenimui, o visuomeniniame ir tautiniame gyvenime buna nereikšmingas. Kuomet jis tampa organizacijos nariu ir įeina į visuomeninį veikimą, tuomet jis savo sumanumu ir energija reikalingai pasitarnauja visuomenei ir tautai.

Amerikoje gyvenami mes organizuojamės ir vienijamės Susivienijime Lietuvių Amerikoje, kad skaitlingoje grupėje budami, bendrai suvienytai sumanumais, gabumais ir energija, galėtume tinkamai ir reikalingai patarnauti savo gimtam kraštui Lietuvai ir Amerikai.

Dabar vedamas Susivienijimo Vajus. Keli desėtkair energingų organizatorių dirba ir jau įrašė kelis šimtus naujų narių. Jie mūsų SLA šeimos jėgas padidino arba užpildė tą spragą, kurią mirtingumas buvo padaręs. Čia reikalinga ne desėtkai, bet keli šimtai ir tukstančiai organizatorių. Čia reikalinga, kad kiekvienas butume organizatorium ir atliktume savas pareigas desėtkus tukstančių lietuvių suorganizuodami Susivienijime. Susivienijimas budamas galingas ištesės kiekvienam savo nariui ištieti reikalingą pagelbos ranką. Tuomet mes busime reikšmingi šios šalies politinėje veikloje ir busime nepalaužiamu ramsčiu ir mūsų gimtam kraštui Lietuvai. Nepamirškime, kad tautinis išsilaukymas ir kultūrinės veiklos klestėjimas gludi tik vieningume. Nei vienas nesakykime, kad organizatyvėje veikloje negalime veikti. Kaip kiti gali veikti, taip ir kiekvienas galime, tik reikia pasiryžimo ir atsidavimo. Kurie nuo to atsisakome, tie darome skriaudą sau, kultūrinei veiklai ir tautai.

Mes Busime Lietuvos "Kolonistais"

Lietuva ir daugelis kitų tautų paverptos. Visi siekiame savo šalis išlaisvinti ir neabejojame, kad atsieksime. Lietuvą išlaisvins bus reikalinga, kai moralė ir materialė parama. Ją galėsime suteikti budami reikalingai organizuoti.

Į išlaisvintą Lietuvą ne visi grįžsime. Visoje didžiojoje pasaulio šalyje kaip Lieuevos "kolonistai", sudaranti Lietuvos koloniją, kuri kaip praeityje, taip ir ateityje galės Lietuvai reikalingai pagelbėti atsistatyti, atsistoti pasaulio tautų eilėje ir eiti tautinio ir kultūrinio gyvenimo keliu. Kiek stipriau busime organizuoti, tiek daugiau galėsime pagelbėti. Tą numatydami ir žinodami, ar galime likti neorganizuotais ir nereikšmingais?

Susivienijimas Visiems Prie Širdies

Susivienijimas yra ne politinė, bet labdarybės ir kultūros organizacija. Susivienijimo nariu gali būti katalikas, protestantas arba kurios kitos religijos sekėjas ar neseikėjas. Susivienijimo nariu gali būti bile kokių politinių pažiūrų žmogus, kuris yra lietuvis ir ištikimas šiai šaliai. Kiekvienas yra ir bus turintis pilniausias brolio ir sesers teises. Kiekvienas bus lygiai gerbiamas

ir bile nelaimėje išgalimai sušelpas. Tad Susivienijimo durys plačiai atviros kiekvienam lietuviui. Susivienijimas ir kviečia visus lietuvius susivienyti ir būti galingais savo ir tautos gerovei! Visi išgirskime tą jo kvietimą ir tapkime vieningais Susivienijime!

K. P.

Gyvybės Apdrauda 255 Bilijonų
Dolerių Biznis

Gyvybės Apdraudos Institutas yra surinkęs labai idomias statistikas apie išsiplėtimą gyvybės apdraudos Amerikoje. Pagal šio Instituto surinktas skaitlines, Jungtinėse Amerikos Valstijose yra apsidraudusios keturios šeimos iš kiekvienų penkių šeimų. Pradžioje šių 1949 metų buvo galioje \$255,660,000 įvairių rūšių gyvybės apdraudos.

Idomu, kad gyvybės apdraudos sertifikatų-policy išduota žymiai daugiau, negu Jungtinėse Amerikos Valstijose gyventojų yra. Viso apdraudos sertifikatų-polisy buvo galioje su pradžia šių metų 177,141,000. Kadangi apie penkta dalis Amerikos gyventojų dar nėra niekur apsidraudę, tai reiškia, kad didelė dalis apsidraudusiųjų turi po du ir daugiau sertifikatų-polisy.

Šiame milžiniškame gyvybės apdraudos biznyje tik ne žymų vaidmenį vaidina fraternalės organizacijos su 8,831,234 narių ir su 8 ir puse bilijonų dolerių apdraudos. Šio gyvybės apdraudos kolosalio biznio maža dalele yra ir mūsų Susivienijimas.

Gyvybės apdraudos biznis suteikia milijonams žmonių užsiėmimą ir suteikia progą užsidirbti pragyvenimui. Komercinių apdraudos kompanijų aukštesnės vietos pasiekusiųjų šimtai tukstančių tarnautojų užsidirba sau net labai puikių pragyvenimų. Tokių apdraudos kompanijų atsakingesnių viršininkų metinės algos siekia nuo \$25,000 ir aukštyr. Visos eilės apdraudos kompanijų prezidentai gauna nuo \$150,000 iki \$200,000 metines algas.

Įvertina Žmonių Gabumus ir Prityrimą

Komercinių gyvybės apdraudos kompanijų viršininkai ir tarnautojai gauna tokias dideles algas už tai, kad ilgus metus dirbdami tose kompanijose įgijo tokį prityrimą gyvybės apdraudos bizniui vesti ir plėsti, kurio netekti kompanijai būtų nuostolis. Gyvybės apdraudos biznis yra komplikuoatas ir painus ir tik ilgų metų prityrimas išvysto žmogui ir reikalingus gabumus biznyje. Kad ir gabus žmogus be reikiamo prityrimo bet kokiam biznyje yra mažai vertas, o pastatytas egzekutyvo vietoje net nuostolių bizniui sudaro.

Bizniškos apdraudos kompanijos žino, kad kiekvieno atsakingesnio bet kurio biznio vedėjo išlavinimas, o ypatinai gyvybės apdraudos biznio vedėjo išlavinimas brangiai kainuoja. Kiekvieno biznio savininkas žino, kad juo ilgiau tarnautojas ar biznio vedėjas tarnauja, juo naudingesni jis savo pareigose pastoja. Todėl bizniškos apdraudos kompanijos savo prityrusiems ir gabumus įsigijusiems viršininkams ne tik puikias algas moka, bet ir stengiasi juos palaikyti tarnyboje iki amžius ir jėgos jiems leidžia jų tarnybos pareigas atlikti.

Fraternalės Organizacijos Elgiasi Priešingai

Tame milžiniškame gyvybės apdraudos biznyje kuomet paskutinę vietą užima fraternalių organizacijų biznis. Fraternalių organizacijų nariai paprastai laikosi tokio supratimo: jau užtektinai viršininkai ir organizacijų vedėjai tarnavo, duokime progą kitiems. Tokio nusistatymo laikosi ir SLA nariai bei veikėjai.

Kuomet fraternalių organizacijų vedėjai yra keičiami naujais, neišbuvus jiems nė pakankamą laiką, kad reikiamai susipažinti su komplikuoatu gyvybės apdraudos bizniu, tai fraternalių organizacijų vadovybė visuomet yra eksperimentinėje stadijoje. Nuolatinis fraternalių organizacijų biznio vedėjų mokymas kainuoja ir kartu mokiniai nepajėgia fraternalių organizacijų biznio išplėsti tokiu mastu, kaip prityrusieji ir reikalingus gabumus įgiję bizniškų kompanijų vedėjai atlieka.

Pravartu SLA nariams padaryti tinkamas išvadas iš to, kas aukščiau pasakyta. Pirmiausia visuose organizacijos reikaluose, o ypatinai SLA administravimo ir ugdymo srityse, privalome įvertinti veikėjų, tarnautojų ir biznio vedėjų prityrimą ir ilgesnio laiko tarnybą įsigytus gabumus. Tuomet mes sėkmingiau galėsime organizacijos ugdymo ir tobulinimo darbus dirbti su didesne nauda Susivienijimui ir jo nariams. S. E. V.

Vajaus Organizatorių Prirašyti
Nauji Nariai

Praeitą savaitę Centro raštinėje gauta devynių organizatorių sekanti visai geri veiklos daviniai:

P. Šukys, 14 kp., Cleveland, Ohio	2
A. Kaulakis, 36 kp., Chicago, Ill.	2
P. Žilinskas, 75 kp., Los Angeles, Calif.	4
J. Krukas, 109 kp., Chicago, Ill.	1
F. Valaitis, 129 kp., Chicago, Ill.	1
P. Grišienė, 217 kp., Chicago, Ill.	2
Dr. S. Biežis, 322 kp., Chicago, Ill.	7
J. M. Tumafvičienė, 328 kp., Jamaica Plain, Mass.	1
J. Overaitis, 352 kp., Detroit, Mich.	1

Organizatorių ir naujų narių skaičiumi praeitą savaitę priklauso Chicago, nes turime penkis Chicago organizatorius su 13 naujų narių. Geriausia pasirodžiusiu organizatorium yra SLA daktaras kvotėjas, Dr. S. Biežis prisuntęs net septynis naujus narius, kaip savo veiklos pirmuosius davinius. Pasirodė, kad SLA daktaras kvotėjas ne tuščiais žodžiais paskelbė lenktynes vajininkams. Broliai J. Krukas ir F. Valaitis taip pat prisuntė savo veiklos pirmuosius davinius. Geriausio jiems pasisekimo.

Antru geriausia pasižymėjusiu organizatoriumi yra brolis P. Žilinskas iš tolimosios Kalifornijos. Kiti penki organizatoriai padidino savo kreditus vienu ir dviem nariais. Tai yra pirmieji lapkričio mėnesio kuopų surinkimuose priimti nauji aplikantai.

Žemiau skelbiame SLA 63 Metų ir Jaunimo Vajaus organizatoriai prirašusieji nemažiau du naujus narius Vajaus kreditams. Organizatorių kreditai yra papildomi kas savaitę gautais naujais nariais ir užrašyta apdrauda.

ORGANIZATORIŲ VARDAI	Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	39	\$21,000
A. J. Matulevičius, 216 kp., Erie, Pa.	28	21,000
A. Ramanauskas, 211 kp., Mahanoy City, Pa.	27	16,850
J. Jokubynas, 236 kp., Toronto, Canada	23	10,050
Angela Justine, 185 kp., E Chicago, Ind.	19	9,400
K. Katkavičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	17	7,300
A. Laurutanas, 63 kp., Chicago, Ill.	16	10,750
A. Bartweck, 168 kp., Stamford, Conn.	16	9,250
P. Mačys, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	12	6,250
K. Kudirkas, 72 kp., Coleman, Alta, Canada	11	2,850
J. M. Tumafvičienė, 328 kp., Jamaica Plain, Mass.	10	8,750
J. Viktarevičius, 40 kp., Pittsburgh, Pa.	9	5,000
J. Rumčikas, 77 kp., Rockford, Ill.	9	4,100
Waitkus-Muroski, 192 kp., New Kensington, Pa.	9	2,350
J. Overaitis, 352 kp., Detroit, Mich.	8	3,750
P. Žilinskas, 75 kp., Los Angeles, Calif.	8	3,250
P. Dargis, 353 kp., Pittsburgh, Pa.	8	3,050
Emma Asella, 226 kp., Chicago, Ill.	7	5,250
Dr. S. Biežis, 322 kp., Chicago, Ill.	7	5,000
P. Šukys, 14 kp., Cleveland, Ohio	7	4,500
A. J. Bernotas, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	7	4,400
F. Kesleris, 53 kp., Chelsea, Mass.	6	3,750
M. Zorskiute, 207 kp., Manchester, Conn.	6	2,750
P. Grišienė, 217 kp., Chicago, Ill.	6	2,500
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	5	3,500
M. J. Aftukienė, 75 kp., Los Angeles, Calif.	5	3,100
K. J. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.	5	3,000
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	5	2,750
B. Keblaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	5	2,250
W. Domash, 363 kp., St. Louis, Mo.	5	2,000
J. Šugdinis, 87 kp., Omaha, Nebr.	5	1,250
J. Maceina, 203 kp., Sebastopol, Pa.	5	850
Geo. Karsolkas, 60 kp., Grand Rapids, Mich.	4	2,750
A. Kaulakis, 36 kp., Chicago, Ill.	4	2,000
Geo. Sutkus, 193 kp., Toledo, Ohio	4	1,500
Amelia L. Pilciol, 73 kp., Pittsburgh, Pa.	4	1,300
M. Miščikienė, 14 kp., Cleveland, Ohio	3	2,250
A. D. Kaulakis, 44 kp., Miami, Florida	3	2,000
S. E. Vitaitis, 126 kp., New York, N. Y.	3	1,750
Mrs. I. Langelis, 168 kp., Stamford, Conn.	3	1,500
J. White, 285 kp., Linden, N. J.	3	1,500
P. Aksenavičius, 136 kp., Cleveland, Ohio	3	1,500
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	3	1,250
J. Rimavičius, 5 kp., Plymouth, Pa.	3	1,250
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	3	1,250
F. Petraitienė, 125 kp., Melrose Park, Ill.	3	750
A. J. Banišauskas, 13 kp., Minersville, Pa.	2	1,500
J. M. Bučinskas, 50 kp., Binghamton, N. Y.	2	1,500
P. Seilius, 68 kp., Lee Park, Pa.	2	1,500
J. Laučiskis, 76 kp., Brooklyn, N. Y.	2	1,000
P. Lukošius, 122 kp., Chicago, Ill.	2	1,500
V. Valkevičius, 127 kp., Lynn, Mass.	2	1,500
F. Jurkus, 133 kp., So. Milwaukee, Wis.	2	750
J. K. Alekna, 136 kp., Cleveland, Ohio	2	500
A. Zimkus, 142 kp., New Haven, Conn.	2	1,000
R. Stankus, 212 kp., Kenosha, Wis.	2	1,000
M. Baldauskis, 267 kp., Wyoming, Pa.	2	1,000
SLA 208 kuopa, Chicago, Ill.	2	750
M. Kajokas, 304 kp., Buffalo, N. Y.	2	650
K. Gedvilas, 342 kp., Easton, Pa.	2	750
Stella Motuzas, 322 kp., Chicago, Ill.	2	1,500

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAYBy the Lithuanian Alliance
of AmericaM. LEO VASIL
EditorDr. M. J. VINIKAS
Business ManagerYEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

PASTABOS

Rašo M. L. V.

Komunistai pralaimėjo
parlamentiniuose rinkimuose

Spalių mėnesį įvyko parlamentiniai rinkimai Norvegijoje, kuriuose komunistams užduotas apdidelis smūgis. Žinios iš Oslo apie Norvegijos rinkimus sako, kad ten rinkimai buvo vedami šukiu už demokratijos sustiprinimą prieš totalizmą ir visokį smurtą, ir pasekmės to šukio buvo tokios: už darbo partiją paduota 28% balsų daugiau negu praeitais rinkimais. Toliau seka liberalai, o po jų konservatoriai. Komunistai, kurie praėjusioje parlamente turėjo 11 vietų, pralaimėjo 10, todėl dabar Norvegijos parlamente bus tik vienas komunistas. Tas parodo, kad Norvegijos piliečiai nori apsivalyti nuo komunistų ir tas jiems sekasi, nes tik vienas rinkimais 10 komunistų prašalino iš parlamento.

Taip pat pasielgta su
komunistais ir Austrijoje

Tuo metu parlamentiniai rinkimai įvyko ir Austrijoje. Tuose rinkimuose daugiausia balsų surinko ir pirmą vietą laimėjo krikščionių demokratų partija, o po jos seka socialdemokratai. Sulig oficialių pranešimų krikščionys demokratams laimėjo 77 vietas, socialdemokratai — 67, dešimieji taip vadinami tautininkai — 16 ir komunistai vos 5 vietas. Taigi ir Austrijoje komunistai pralaimėjo 5 vietas, nes jie pirmiau turėjo 10 vietų.

Darbo žmonių masės
prieš komunistus

Aukščiau paminėtų dviejų valstybių parlamentiniai rinkimai aiškiai parodo, kad darbo žmonių masės visur yra nusistatę prieš raudonąjį komunistą, kaip jo žmonių pavergėją, ir rinkimų metu šluoja lauk komunistus iš parlamentų, kaip nepageidaujamus ir valstybei kenksmingus gaivaius. Mat šiame dvidešimto amžiuje žmonės nori valdytis savarankiškai ir nepakęsti jokios vergijos, nežiurint kokio ji būtų: raudona, ruda ar juoda.

Ir Kanados darbininkai
prieš komunistus

Neseniai įvykusiam Kanados darbininkų suvažiavime paaiškėjo, kad didelė didžiųjų Kanados darbininkų nusistatė prieš komunistą. Suvažiavimas-kongresas atsisakė priimti pirmiau išmestus iš unijos penkis pareigūnus komunistus, kurie arė vienybės ir darbo pagal Maskvos įsakymus. Kanados darbininkai, priklausanti unijai, nusistatė dirbti savarankiškai ir nepasiduoti jokioms svetimos jėgos, kurios kėsintųsi paneigti darbininkų teises. Tai yra teisingas darbininkų nusistatymas prieš komunistus, kurie iš savo nosies išdarbininkų unijas.

A. Merkeli

Pirmieji JAV Lietuvių
Spaudos Zingsniai

Jungtinių Amer. Valstybių Lietuvių Periodinei Spaudai 70 m.

(Tėsinys)

1893 m. pradėti leisti "Bostono Lietuviškas Laikraštis" ir "New Yorko Lietuviškas Gazietas". Jų amžius buvo neilgas: teisėta vos po septynių numerių.

Praslinkus dešimčiai metų nuo pirmojo laikraščio išleidimo, Jonas Šliupas 1899 m. įsteigė Lietuvių Mokslo Draugystę Amerikoje, kurios pinigais Tilžėje Otto V. Manderodės spausdintuvėje 1892-93 m. buvo spausdinamas J. Šliupo redaguojamas literatūros ir mokslo mėnesinis laikraštis "Apszvieta". 1892 m. taip pat buvo pradėtas leisti savaitraštis "Lietuva", kurią kitais metais perėmė leisti A. Olszewskis, ir "Garsas". "Laikraštis paszestas milėtojų tėvynės Lietuvos", 1894 m. pakeistas į "Garsas Amerikos Lietuvių".

1894-96 m. Jonas Šliupas leido ir redagavo Lietuvių Mokslo Draugystės Amerikoje savaitraštį "Nauja Gadyne", kuri pasižymėjo kraštutiniu liberalizmu. 1894-95 m. kun. Aleksandras Burbas leido ir redagavo savaitraštį "Valtis".

1896 m. pradėta leisti daugiausia naujų laikraščių: "Tėvynė" literatūros, mokslo ir politikos mėnesinis laikraštis, leidžiamas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje; "Rytas", szejminyszkai draugiskai ukiszkas nedėlinis laikraštis, leidžiamas ir redaguojamas kun. J. Žebrio Waterbury, Conn. (jis buvo leidžiamas ligi 1898 m.), "Kardas", "Lithuanian Weekly Magazine" (sustabdytas 1891 m. pradžioje) ir savaitraštis "Pennsylvanijos Darbininkas", 1897 m. virtęs "Darbininku" ir 1898 m. pavasarį sustabdytas.

Iš 1896 m. pradėtų leisti penkerių laikraščių "Tėvynė", 1900 m. virtusi savaitraščiu buvo patvariausia, ji tebeina ligi šiol ir iš eilės yra trečias seniausias Amerikos lietuvių laikraštis, 1946 m. atšventęs 50 m. amžius sukaktį. "Tėvynė" iš pat pirmųjų savo dienų buvo pats nuosaukiusias laikraštis, nes jos pirmuoju redaktoriumi buvo kun. Jonas Žilinskas, rašytojas, nepriklausomoje Lietuvoje kurį laiką buvęs Klaipėdos gubernatoriumi. "Tėvynė" didžiausias Amerikos lietuvių organizacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) organas, redaktorais

yra buvę rašytojų ir šiaip spaudos darbe patyrusių žmonių.

1897 m. iš naujų laikraščių teisėta vos trys numeriai "Lietuviško Kniugyno", kaip priedo prie "Garso Amerikos Lietuvių".

1898 m. išleisti trys nauji laikraščiai: "Blaivystės Laiszkas" bertaitis laikraštis, organas Suvienytų Blaivystės Draugysčių, prie S. L. A. (jo teisėta trys numeriai), "Galybė", Moksliškas Mėnesinis Laikraštis, išleidžiamas V. Karaliaus ("Kardo") priedas ir "Dirva", bernaitinis (trimėnesinis) leidžiamas ir redaguojamas kun. A. Miliuko. "Dirva" ilgai virė savaitraščiu su pertraukomis ligi šiol tebeina. Daug metų ją redagavo K. S. Karpis.

1899 m. praslinkus 20 m. nuo pirmojo lietuviško laikraščio Amerikoje išleidimo, pradėta leisti penki nauji laikraščiai: "Viltis" savaitinis lietuviszkai tautiszkai, darbiniszkas laikraštis, leidžiamas ir redaguojamas V. Stagaro, "Linksmas Walanda", Nedėlinis Rasztas, paszvenstas del Suraminimo Lietuvių Amerike. Susideda iš puikių istorijų, pasakų, pasakaičių, dainų, pamokinių ir tt. Surinktos ir išduotos per D. T. Boezkaską, Garbės Sanari Literatishkos Kuopos, Išduotoja ir Redaktorių "Saulės" ir "Linksmos Walandos" ir daugelis kitokių knygų... "Katalikas" nedėlinis laikraštis paszvestas reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje. Išduotojas kn. M. Krawezumas, rėdytojas Rusikis; "Tarnas Bažnyčios", mėnesinis katalikiszkas ir tautiszkas laikraštis, išleidžiamas dviejų kumpanų kun. Saurasiecio ir kun. Grieciaus, Waterbury. "Nauša Draugija", nedėlinis laikraštis, paszvenstas darbininkų reikalams.

Per pirmuosius dvidešimt metų (1879-1899) Amerikos lietuvių periodinė spauda subrendo, o per antrąjį dvidešimtį metų (1900-1920) ji suklestėjo, susilaukdamas net keletos dienraščių: "Naujienu", "Draugo", "Vienybės" ir tt. To antrojo Amerikos lietuvių spaudos tarpperiodo nebeliesdamas, aš grįšiu prie pirmojo, iškeldamas to meto periodinės spaudos reikšmę ir vaidmenį visam Amerikos lietuvių visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui.

masis pasveikino kongresą. Jis savo kalboje pareiškė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nevykdė savo paskirties iki to laiko, kol nebus sudarytos sąlygos pavergti Lietuvai grįžti į demokratinių laisvų tautų tampa.

Po jo kalbos kongresą sveikino Lietuvos ministeris pulk. Povilas Žadeikis, Latvijos ministeris Feldman, Estijos ministeris J. Kav, prof. Mykolas Biržiška, ministeris Stasys Lorzaitis ir gen. Černius.

Buvo atvykęs New Yorko majoro O'Dwyer atstovas. Jis pasveikino kongresą majoro vardu ir palinkėjo geriausius pasekmių kongreso darbuose. Tos pat dienos popietį kongresas atvyko New Yorko valstijos gubernatorių Dewey. Jis pasakė ilgoką ir gražią kalbą, taipgi jis drauge su kongreso prezidentu nusifotografavo.

Kalbėjo prof. Pakštas, prof. Padolskis, Alena Devenienė ir kt. Ponia Devenienė, kaip Imigrantų pirmininkė, pasakė labai gražią ir jausmingą kalbą. Jai baigus kalbėti delegatai padėkojo jai gausiu delnų plojimu.

Kongrese Dalyvavo Aštuoni
Šimtai Delegatų

Kongresas buvo skaitlingas ir pavyzdingas, jame dalyvavo aštuoni šimtai delegatų iš

Sveikatos Skyrius

Ši skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Rašo DR. S. BIEŽIS

(Tėsinys iš Tėv. No. 43)

Pavojai Nuo Elektros Srovės Namuose

Elektra yra labai stipri jėga, kuri atlieka mums labai gerai žinomus visokeriopus veiksmus. Nors ji mums palidusniai tarnauja, kada suprantame jos ypatybes bei kaprizus, tačiau ji gali būti ir neretai esti mūsų didžiųjų priešu. Juk labai gerai žinome atsitikimą, kame elektra žmones skaudžiai apdegina ir kartais net ant vietos alkimirksnyje užmuša, kada su ja apsieiname nemandagiai ar iš nežinojimo. Panašiais atsitikimais trenkia be jokio pasigailėjimo net iki aukščiausio žiaurumo. Užtai visi aiškiai privalome žinoti, kad su elektra negalima žaisti, nes kas su ja žaidžia, tai tikrai vėliau ar anksčiau gali skaudžiai nukentėti. Jei nesi susipažinęs, nedėsk nagų prie jos. Vienok, kas ją reikiama supranta, tai elektra tampa visiškai palidusniu tarnu.

Čia noriu kaip pasargą ypatingai rimtai pabrėžti, kad elektros jėga mūsų gyvenamuoje namuose prie tam tų aplinkybių gali žmogų užmušti ant vietos. Panašius atsitikimus yra jau daug buvę. Kurie nenusimanome apie ją, dar sykį noriu pabrėžti, nebandykime būti elektros žinovais.

Paimkime keletą pavyzdžių, kame dažniausia įvyksta nelaimių mūsų namuose:

Senuose namuose, kur elektros laidai nėra tinkamai apsaugoti, kaip kad šiais laikais, kartais įvyksta gaisras del stokos insuliacijos

visos Amerikos ir Kanados.

Jie rimtai svarstė Lietuvos ir visos lietuvių tautos reikalus. Tarpe daugelio per daug metų Amerikoje gyvenančių lietuvių ir lietuvių, nemažai matėsi neseniai iš tremties atvykusių jaunų ir patiriotų. Jiems visiems, kaip ir seniai Amerikoje gyvenantiems, rupi Lietuvos išlaisvinimo ir lietuvių tautos likimas, todėl visi bendrai ir svarstė tuos svarbius reikalus.

Aukų Kongresas Susiusta
15 Tūkstančių Dolerių

Kongreso metu, kaip ir pirmiesiuose Amerikos Lietuvių Tarybos kongresuose Chicagoje ir Pittsburghe, įvairios organizacijos ir pavieniai asmenys prisituntė ir vietoje suaukota penkiolika tūkstančių dolerių. Tas parodo, kad patriotišgos organizacijos ir patiriotieji asmenys remia Lietuvos išlaisvinimo darbą, kad ji vėl būtų laisva, nepriklausoma ir demokratiniiais pagrindais tvarkoma.

Susivienijimas Aukojo
Tūkstantį Dolerių

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuris per visą savo gyvavimo laiką kovojo ir dabar kovoja už Lietuvos išlaisvinimą, šio kongreso metu Lietuvos išlaisvinimo darbams paaukojo tūkstantį dolerių. Prezidentas adv. Laukaitis, įteikdamas tūkstantinę auką, pasakė gražią kalbą. Tai ne pirmutinė Susivienijimo auka, jis jau keliuose seimuose aukėjo net po du tūkstančius Lietuvos išlaisvinimo darbams. Taipgi jis rems ir toliau sulig išgalės Lietuvos išlaisvinimo darbus ir rupinsis lietuvių tautos reikalais, kaip kad rupinosi iki šiol.

P-J E. Mikuzintė, SLA išdo globėja, dr. A. Montvidas ir kt. lektas kitų pasakė gražias kalbas įteikdamį aukas.

Rezoliucijų komisija pagamino ir kongresas priėmė kelias rezoliucijas. Jos bus pasiųstos atitinkamoms valdiškoms įstaigoms.

Kongresas užsibaigė šeštadienį, lapkričio 5 dieną, sugiedant Amerikos ir Lietuvos himnus.

Susipažinimo Vakaras

Penktadienio vakare, tame pačiame New Yorker viešbutyje, buvo delegatų ir svečių susipažinimo vakaras. Visi gerai nuotaikoje besikalbėdami ir vaišindamiesi gėrimais, tikrai draugiškai praleido liuos laiką. Atrodė, kad tai vienos šeimos nariai susirinkę pasikalbėjimui ir laiko praleidimui.

Kongresinė Vakariinė
Buvo Sėkminga

Šeštadienio vakare, lapkričio 5 dieną didžiulėje viešbučio svetainėje, įvyko kongresinė vakariinė, kurioje dalyvavo apie penki šimtai asmenų, delegatų ir svečių. Pirmiausia Susivienijimo sekretorius dr. M. J. Vinikas pratarė kelis žodžius ir pakvietė dainininkę Oną Biežienę iš Chicago sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus. Ponia Biežienė savo pareigas atliko labai gerai. Po to dr. Vinikas pakvietė J. Laučką vadovauti tolesnei programai. P-as Laučka pasakė trumpą prkalbėlę, le pareiškė, kad bus mažai kalbų ir paprašė svečius pirma pavakarieniauti, o paskui pradėti programą.

Baigus vakarieniauti, p. J. Laučka pranešė, kad yra atvykęs New Yorko miesto maturos O'Dwyer atstovas ir pakvietė jį kalbėti. Jis pasakė prkalbėlę ir pasveikino susirinkusius majoro vardu. Po jo kalbėjo senatoriaus Dulles brolis, kuris irgi sveikino susirinkusius ir priminė senatoriaus Dulles praityje atliktus darbus.

Meninė Programa

Dainininkė B. Darlys ir Ip. Nauragis išpildė meninę programos dalį. Pirmiausia B. Darlys labai gražiai padainavo kelias daineles, o po jos dainavo Ip. Nauragis, kuris irgi savo užduotį atliko gerai. Pabaigoje B. Darlys ir Ip. Nauragis sudainavo duetą, kuris labai gerai jiems pavyko sudainuoti. Dainininkai iš publikos susilaukė didelių aploдимentų už gerą dainavimą. Jie abu buvo iššaukti dainuoti po kelis sykius. P-as Nauragis yra neseniai atvykęs iš trem-

ties ir pirmu sykiu newyorkiečiams ir visiems dalyviams teko girdėti. B. Darlys vietiniams lietuviams yra žinoma kaip gera dainininkė, bet ši sykį ji dainavo labai gražiai ir publika sužavėjo savo dainomis.

Muzikos ir Literatūros
Vakaras

Sekmadienį, lapkričio 6 dienos vakare, New Yorker viešbučio svetainėje įvyko muzikos ir literatūros vakaras. Programą išpildė Apreiškimo parapijos choras, vedamas P. Sako, Motropolitan Operos artistė Anna Kaskas, Stasys Baranauskas ir poetai: B. Brazdionis, A. Gustaitis, S. Santvaras ir H. Kačinskas. Visi jie, matyti, buvo tinkamai prisirengę ir gerai pasirodė. Bet labiausia publiškai patiko Anna Kaskas ir Stasys Baranauskas. Jie dainavo solo ir duetą.

Publikos buvo pilnutėlė didžiulėje New Yorker viešbučio svetainėje. Kiek teko pastebėti, tai kai kurie, vėliau atvykę, turėjo grįžti namo, nes kimštinai pripildžius svetainę, bibliotai nebuvo pariduodami.

Kaip pats kongresas, taip ir visi parengimai buvo sėkmingi ir praėjo labai gerose nuotaikoje. Kongreso rengimų rūpinosi New Yorko Lietuvių Tarybos sudarytas komitetas, kuris dirbo sunkiai iki viską tinkamai prirengė. Tiesa, buvo kai kurių trukumų, bet jų visur ir visuomet yra, todėl rengėjus už tai kaltinti negalima, nes tik tas klaidų nedaro, kuris nieko nedirba.

Visur Buvęs.

Paieškojimas

Esu Margarita Cigaitė, gimusi 1923 metais, dukčė 1923 metais mirusio Jurgio Cigo iš Biržų apskr. Esu, Papilio valsčiaus, Slizų kaimo. Ieškau savo giminių: Matilda Cigaitė, išvykusią į Jungtines Amerikos Valstybes 1929 metais iš Jurgio Cigo, mano tėvo pusbroli, jau seniau išvykusį į JAV, visi reformų tikėjimo.

Prašau atsiskauti sekamu adresu:

MARGARITA TSCHIGA,
Furth/Bay, Germany,
Schwalbenstr. 4.

